

Hva er nytt i frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign?

Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign er et helt nytt utdanningsprogram, som ble innført høsten 2020.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 20.05.2021

Faget skal være et praktisk skapende og yrkesrelevant fag.

Vg1

Gjennom yrkesrelevant arbeid får elevene mulighet til å bli kjent med grunnleggende ferdigheter og arbeidsmetoder der de bruker materialer, teknikker og verktøy som er knyttet til yrkene i utdanningsprogrammet. Faget skal forberede elevene på et arbeidsliv som stiller krav til både praktiske ferdigheter og evne til profesjonell kommunikasjon og samhandling med kunder. Elevene skal øve på å utvikle og tilpasse produkter til rom, personer og anledninger.

Læreplanen skal også forberede elevene på krav og forventninger som stilles til en profesjonell yrkesutøver. Gjennom refleksjon rundt egen praksis kan eleven utvikle forståelse for arbeidsprosessene, gjennomføringsevne, utholdenhet, selvstendighet og gode arbeidsrutiner. Videre skal programfagene gjennom dybdelæring og tidlig spesialisering gi elevene mulighet til å bli bedre kjent med interesseområdene sine.

I prosessen fra idé til ferdig produkt er det lagt vekt på at elevene skal ta ansvarlige valg om hvordan produkter og tjenester fremstilles, hvordan kunders bestillinger analyseres og hvordan de velger relevante digitale ressurser. Elevene skal kunne reflektere rundt bærekraftig utvikling gjennom kunnskap om produkter, materialer og ressursutnyttelse i et forbrukersamfunn. Læreplanen legger til rette for å

reflektere rundt arbeidsmetoder, og hvordan man møter og mestrer forventninger fra kunder, arbeidslivet og samfunnet.

Elevene skal utforske og eksperimentere med materialer, metoder, verktøy og digitale ressurser. I læreplanen er det også lagt vekt på at elevene skal få innsikt i hvordan partene i arbeidslivet samarbeider, og større mulighet til samhandling med lokalt næringsliv. Kompetansemålene gir handlingsrom og mulighet for å tilpasse og organisere opplæringen lokalt.

Vg2

Vg2-læreplanene skal legge til rette for en god progresjon fra Vg1-planen. Det innebærer blant annet at innholdet i læreplanene på Vg2 og i særlovsfaget er mer spesialisert og komplekst, og at elevene og lærlingene skal bruke kompetansen de har tilegnet seg på mer avanserte måter.

Samtidig som læreplanene skal være mer spesialiserte, skal de også ivareta bredde. Det innebærer at læreplanene må legge til rette for et lokalt handlingsrom og muligheter for tilpasning.

Læreplanene har blitt fornyet for at elevene og lærlingene skal kunne bidra til å ta fagene inn i en ny tid. Elevene og lærlingene skal lære å se muligheter ved blant annet å ta i bruk digitale ressurser, og samtidig bevare fagenes egenart og styrke. Elevene og lærlingene skal utforske og stille spørsmål ved utfordringer i fagene og i samfunnet.

Programområdene på Vg2 skal forberede elevene på et arbeidsliv som stiller krav til både praktiske ferdigheter og evne til profesjonell kommunikasjon og samhandling med kunder. Elevene skal øve på å utvikle og tilpasse produkter til rom, personer og anledninger. De skal kommunisere med, og mestre forventninger fra kunder, arbeidsgivere og kollegaer. Teori og praksis skal ses i sammenheng i programfagene i alle de tre læreplanene.

Læreplanene legger vekt på at elevene og lærlingene skal jobbe i tråd med bestemmelser for helse, miljø og sikkerhet, holde orden på egen arbeidsplass og kunne ta hånd om maskiner, verktøy og utstyr etter gjeldende sikkerhetsbestemmelser. Elevene og lærlingene skal tilegne seg god kjennskap om materialer og produksjonsprosesser, slik at de kan ta bærekraftige valg i utvikling

og vedlikehold av produkter.

Utdanningsprogrammet består av programområdene Vg2 blomsterdekoratør, Vg2 frisør og Vg2 interiør og eksponeringsdesign. Maskør- og parykkmakerfaget er et særløpsfag.

Vg3

De nye læreplanene skal legge til rette for en god progresjon fra Vg2 planene. Innholdet i læreplanene på Vg3 er mer spesialisert, og elevene og lærlingene skal bruke kompetansen de har tilegnet seg på mer avanserte måter.

Vg3-læreplanene har blitt fornyet for å forberede lærlingene på økte krav til helse, miljø og sikkerhet, og på den teknologiske utviklingen av fagene og i arbeidslivet, samtidig som også tradisjonelle håndverksmetoder bli ivaretatt. I tillegg skal elevene og lærlingene lære å vurdere ulike valg i arbeidsprosessene som kan påvirke bedriftens lønnsomhet.

I læreplanene er bare de tverrfaglige temaene som kan knyttes direkte til en sentral kompetanse i faget tatt med. Læreplanene legger til rette for at elevene og lærlingene tilegner seg god kjennskap til materialer og produksjonsprosesser som grunnlag for å ta bærekraftige valg i utvikling og vedlikehold av produkter og tjenester, tidsbruk og bedriftens lønnsomhet.

To programområder avsluttes med en yrkeskompetanse og tre lærefagfag avsluttes med et fag- eller svennebrev.

- I Vg3 blomsterdekoratørfaget skal elevene og lærlingen lære å kommunisere godt med ulike kunder, kollegaer, leverandører, samarbeidspartnere og møte ønsker og behov fra et flerkulturelt samfunn. Samtidig skal både fagets tradisjoner og design og nyutvikling bli ivaretatt. Faget handler også om å ta bærekraftige valg hvor innkjøp og bruk av råvarer nå er kommet tydeligere frem i den nye læreplanen.

- Vg3 frisørfaget ivaretar både håndverkstradisjoner i frisørfaget og legger til rette for å ta i bruk trender, moter, kultur og kundens ønsker og behov i arbeidet med ulike behandlinger og frisyrrer.
- Vg3 interiør bygger på Vg2 interiør og eksponeringsdesign. Det er et yrkeskompetansefag. Programfagene skal bidra til å utvikle elevenes estetiske bevissthet, skaperglede og faglige ferdigheter. Innholdet i læreplanen legger til rette for utforskning, refleksjon og kritisk vurdering gjennom praktiske arbeidsoppgaver under designprosesser av ulike interiørkonsepter. Programfagene handler om å imøtekomme samfunnets behov for kompetanse innenfor bokvalitet og universell utforming av omgivelser.
- Vg3 eksponeringsdesign er et yrkeskompetansefag. Faget endret navn fra Vg3 utstillingsdesign. Programfagene skal bidra til å utvikle elevens estetiske kompetanse, sosiale og faglige ferdigheter. Videre handler faget om å utvikle elevenes ferdigheter til å utforme, koordinere og gjennomføre selvstendige eksponeringsoppdrag tilpasset ulike målgrupper. Det betyr å utarbeide ulike konsepter innenfor varehandel og messer, scene- og kulturarrangement, som planlegging og produksjon for eksponering av varer og tjenester, butikkutvikling, holdningskampanjer, events og opplevelser tilpasset ulike målgrupper og kunder.
- Vg3 profileringsdesign handler om å produsere profileringsmateriell ut fra ulike bestillinger. Det betyr å utforme skilt, profileringsløsninger og bruke tekniske produksjons- og monteringsmetoder. Kjerneelementene i faget handler om ideutvikling og kommunikasjon, produksjon og montering.

Særløp

Den nye læreplanen i særløpsfaget maskør- og parykkmakerfaget skal legge til rette for progresjon fra Vg1. Sentrale kjennetegn for særløpsfagene er at de er små fag, og opplæringen etter Vg1 gis i bedrift.

Læreplanen viderefører tradisjonell håndverkskunnskap, samtidig som den ivaretar nyskapende elementer for fremtidens arbeidsliv innen opera, teater eller

medieindustrien. Faget bidrar til å skape respekt for og forståelse av kulturarv, og på dette grunnlaget kan nye løsninger utvikles.

Læreplaner i frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign